

โครงการประจำปีงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๖๕

แผนงาน:

แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ทูทางวัฒนธรรม และชุมชน

ชื่อโครงการ:

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการกระบวนการทำรำเพลงหน้าพาทย์วาทะดำเนิน ของคุณครูประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์-โขน)

ลักษณะโครงการ:

โครงการใหม่ โครงการต่อเนื่อง

งบประมาณ:

๑๑๔,๑๙๐ บาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นสี่พันหนึ่งร้อยเก้าสิบบาทถ้วน)

หมวดรายจ่าย:

งบดำเนินงาน งบลงทุน งบเงินอุดหนุน งบรายจ่ายอื่น

ความสอดคล้องกับนโยบาย:

- แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)
- นโยบายรัฐบาล (ระบุ) ข้อ ๓ การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
- ยุทธศาสตร์กระทรวง (ระบุ)
- อื่น ๆ (ระบุ)

หน่วยงานรับผิดชอบ:

ผู้ประสาน นายนิกร สังขศิริ
ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
โทรศัพท์ ๐ ๒๔๘๒ ๒๑๗๖
E-mail artculture.bpi01@gmail.com

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องด้วยรัฐบาลโดยกระทรวงวัฒนธรรมมีนโยบายสำคัญ คือ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประกอบกับพันธกิจของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ข้อที่ ๒ สร้างงานวิจัย งานสร้างสรรค์ งานนวัตกรรมที่เป็นองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างมีคุณค่าแก่สังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ดำเนินการอย่างต่อเนื่องผ่านองค์ความรู้ ๓ สาขาสำคัญ ได้แก่ นาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และทัศนศิลป์ ทั้งไทยและสากล

สำหรับสาขานาฏศิลป์ไทย การแสดงที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของประชาชน คือ การแสดงโขน เป็นการแสดงนาฏศิลป์ชั้นสูงของไทย ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ขององค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: UNESCO) เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ อีกทั้งกระทรวงวัฒนธรรม โดย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นหน่วยงานสำคัญในการขับเคลื่อนเพื่ออนุรักษ์ สืบสานและสร้างสรรค์ การแสดงโขน ได้รับความอนุเคราะห์จากบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง ทั้งศิลปินแห่งชาติ ศิลปินอาวุโส ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์และศิษย์เก่า

บุคลากรที่สร้างสรรค์ลีลาท่าร่าสำหรับการแสดงโขนที่สำคัญท่านหนึ่ง คือ คุณครูประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์ - โขน) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๑ ผู้เชี่ยวชาญด้านนาฏศิลป์ไทย (โขนลิง) ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้สร้างสรรค์ผลงานสำคัญของการแสดงโขนสำหรับตัวละครลิง คือ ท่าร่าเพลงหน้าพาทย์วานรดำเนิน

เพลง วานรดำเนิน เป็นหน้าพาทย์ประกอบการแสดงสำหรับผู้แสดงฝ่ายลิง เป็นแนวคิดของรองศาสตราจารย์รังสรรค์ แสงสุข รักษาคนบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงในขณะนั้น บรรดาคณาจารย์ที่เห็นพ้องร่วมกันว่า การแสดงโขนของไทยแต่เดิมนั้นตัวแสดงสูงศักดิ์ฝ่ายพระ นาง และยักษ์ต่างมีเพลงเสมอเป็นการเฉพาะ ส่วนลิงเวลาแสดงยังใช้เพลงเสมอทั่วไปในการแสดง จึงเห็นควรที่จะสร้างเพลงและกระบวนท่าร่าเพลงเสมอขึ้นใหม่อีกเพลงหนึ่งสำหรับตัวแสดงฝ่ายลิงสูงศักดิ์ ระดับตัวพญาวานร

จากแนวคิดดังกล่าวได้รับความกรุณาจาก คุณครูพินิจ ฉายสุวรรณ ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ ประพันธ์ทำนองเพลงขึ้น และได้รับความกรุณาจากคุณครูประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์ - โขน) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๑ สร้างสรรค์และประดิษฐ์ท่าร่าขึ้น

ท่าร่าเพลงหน้าพาทย์วานรดำเนินนี้ได้มีการถ่ายทอดเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ในพิธีไหว้ครูโขน - ละคร - ดนตรี ประจำปีของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งผู้ถ่ายทอดคือ คุณครูประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว ผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดคือเหล่าศิษย์โขนรามคำแหง จากนั้น คุณครูประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว ได้นำมาถ่ายทอดให้กับคณะครูที่สอนนาฏศิลป์ (โขนลิง) ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และโรงละครแห่งชาติ ในขณะที่ซ้อมการแสดงโขนเฉลิมพระเกียรติ ศิลป-พัฒน์ เฉลิมรัตนราชศิลปิน เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมายุ ๖๐ พรรษา จึงทำให้ท่าร่าหน้าพาทย์เพลงวานรดำเนินได้เผยแพร่อย่างกว้างขวาง เป็นที่รู้จักในวงการศิลปินมากยิ่งขึ้น และเมื่อสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้ปรับปรุงหลักสูตร

การเรียนการสอนจากระดับมัธยมศึกษา มาใช้หลักสูตรนาฏดุริยางค์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๖๒ ประเภทศิลปกรรม หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ กลุ่มวิชาชีพ เฉพาะสาขาวิชานาฏศิลป์โขน คณะทำงานด้านการจัดทำหลักสูตร จึงขออนุญาตจากคุณครูประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว นำมาบรรจุเป็นบทเรียนสำหรับ นักเรียนนาฏศิลป์โขน (ลิง) ระดับชั้น ปวช.ปีที่ ๑ รายวิชานาฏศิลป์โขน รหัส ๒๐๓๐๑-๒๐๐๑ โดยเริ่มใช้ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เป็นครั้งแรก

เพื่อให้การอนุรักษ์และสืบทอดทำรำเพลงหน้าพาทย์วรนดำเนิน ของโขนลิงสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ อันเป็นมรดกชิ้นหนึ่งของคุณครูประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว ที่มอบไว้ให้คณาจารย์ ศิษย์เก่า นักเรียนนักศึกษา ร่วมกัน อนุรักษ์และสืบทอดให้ตรงตามต้นฉบับและจารีตการแสดงโขนที่ถูกต้อง เหมาะสม จึงมีความจำเป็นต้องจัด โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการกระบวนการทำรำเพลงหน้าพาทย์วรนดำเนิน ของคุณครูประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์-โขน)

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่ออนุรักษ์และสืบทอด ทำรำเพลงหน้าพาทย์วรนดำเนิน คุณครูประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์-โขน)

๒.๒ เพื่อให้ครูและอาจารย์ผู้สอนนาฏศิลป์ไทย (โขนลิง) ได้รับการฝึกทบทวน ทำรำเพลงหน้าพาทย์วรนดำเนิน คุณครูประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์-โขน) ในการเรียนการสอนตามหลักสูตร ให้ตรงตามต้นฉบับและจารีตการแสดงโขนที่ถูกต้อง เหมาะสม

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เชิงปริมาณ

- มีครูและอาจารย์จากหน่วยงานในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่จัดการเรียนการสอนด้านนาฏศิลป์ไทย (โขนลิง) เข้าร่วมโครงการจำนวน ๔๑ คน

๓.๒ เชิงคุณภาพ

- ครูและอาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการ สามารถอนุรักษ์และสืบทอดทำรำเพลงหน้าพาทย์วรนดำเนิน คุณครูประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์-โขน) ได้ตรงตามต้นฉบับและจารีตการแสดงโขนที่ถูกต้อง เหมาะสม

๔. กลุ่มเป้าหมาย

ครูและอาจารย์ผู้สอนนาฏศิลป์ไทย (โขนลิง) จากหน่วยงานในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ ๑๓ - ๑๔ มกราคม ๒๕๖๕

๖. สถานที่

วิทยาลัยนาฏศิลป์ และสำนักงานอธิการบดี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

๗. งาน/กิจกรรมที่ดำเนินการ

ที่	กิจกรรม	ระยะเวลา	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
๑	อบรมเชิงปฏิบัติการกระบวนการรวมนำรำเพลงหน้าพาทย์วานร ดำเนิน ของคุณครูประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์-โขน)	๑๓ - ๑๔ ม.ค. ๖๕		ศวธ.

๘. งบประมาณ

จำนวน ๑๑๔,๑๙๐ บาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นสี่พันหนึ่งร้อยเก้าสิบบาทถ้วน) มีรายละเอียด ดังนี้

จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ ๖๕ คน ประกอบด้วย

ประเภท	จำนวน (คน)
๑. วิทยากร - คุณครูวิโรจน์ อยู่สวัสดิ์ - ดร.นิวัฒน์ สุขประเสริฐ - คุณครูกิตติพงษ์ ไตรพงษ์ - คุณครูสรราชัย ททรัพย์แสนดี - คุณครูสนอง คงหิรัญ - คุณครูสุรัตน์ เอี่ยมสอาด - คุณครูวิรัช ก่อสันติมุขัง - คุณครูสมชาย สวัสดิ์ - ดร.สมชาย ฝ่อนราตี	๙
๒. ครูโขนลิง ๑๔ หน่วยงาน หน่วยงานละ ๑ - ๓ คน	๔๐
๓. ผู้บริหาร สบศ./วนศ./คณะ	๕
๔. เจ้าหน้าที่กลุ่มศิลปวัฒนธรรม/ฝ่ายประชาสัมพันธ์	๑๑
รวม	๖๕

รายการ	งบประมาณ (บาท)	คำชี้แจง
กิจกรรมที่ ๑		<p>อบรมเชิงปฏิบัติการกระบวนการท่ารำเพลงหน้าพาทย์วรรณคดี ของคุณครูประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์-โขน) งบประมาณ ๑๑๔,๑๙๐ บาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นสี่พันหนึ่งร้อยเก้าสิบบาทถ้วน)</p>
๔. ค่าที่พัก	๓๗,๒๐๐	<p>๒๙ คน x คืนละ ๖๐๐ บาท x ๒ คืน = ๓๔,๘๐๐ บาท ๑ คน x คืนละ ๑,๒๐๐ x ๒ คืน = ๒,๔๐๐ บาท</p>
๕. ค่ารถโดยสารประจำทาง	๑๘,๘๒๐	<p>วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ๓ คน x ที่ยวละ ๔๖๐ บาท x ๒ ที่ยว = ๒,๗๖๐ บาท วิทยาลัยนาฏศิลปจันทบุรี ๒ คน x ที่ยวละ ๒๖๐ บาท x ๒ ที่ยว = ๑,๐๔๐ บาท วิทยาลัยนาฏศิลปเชียงใหม่ ๑ คน x ที่ยวละ ๖๒๐ บาท x ๒ ที่ยว = ๑,๒๔๐ บาท วิทยาลัยนาฏศิลปนครราชสีมา ๓ คน x ที่ยวละ ๒๔๐ บาท x ๒ ที่ยว = ๑,๔๔๐ บาท วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช ๓ คน x ที่ยวละ ๖๓๐ บาท x ๒ ที่ยว = ๓,๗๘๐ บาท วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง ๓ คน x ที่ยวละ ๗๔๐ บาท x ๒ ที่ยว = ๔,๔๔๐ บาท วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด ๒ คน x ที่ยวละ ๔๖๐ บาท x ๒ ที่ยว = ๑,๘๔๐ บาท วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ๓ คน x ที่ยวละ ๓๘๐ บาท x ๒ ที่ยว = ๒,๒๘๐ บาท</p>
๖. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (ไป-กลับ)	๖,๖๐๐	<p>วิทยาลัยนาฏศิลปพบุรี ที่ยวละ ๖๕๐ บาท x ๔ ที่ยว = ๒,๖๐๐ บาท วิทยาลัยนาฏศิลปสุพรรณบุรี ที่ยวละ ๕๐๐ บาท x ๔ ที่ยว = ๒,๐๐๐ บาท วิทยาลัยนาฏศิลปอ่างทอง ที่ยวละ ๕๐๐ บาท x ๔ ที่ยว = ๒,๐๐๐ บาท</p>
๗. ค่าพาหนะเดินทาง กรณีมีสัมภาระ (ค่าแท็กซี่)	๗,๔๐๐	<p>วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ (หมอชิต - ศาลายา) ๓ คน x ที่ยวละ ๒๐๐ บาท x ๒ ที่ยว = ๑,๒๐๐ บาท วิทยาลัยนาฏศิลปจันทบุรี (เอกรมัย - ศาลายา) ๒ คน x ที่ยวละ ๒๐๐ บาท x ๒ ที่ยว = ๘๐๐ บาท</p>

รายการ	งบประมาณ (บาท)	คำชี้แจง
กิจกรรมที่ ๑		อบรมเชิงปฏิบัติการกระบวนทำรำเพลงหน้าพาทย์วาระดำเนิน ของคุณครูประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์-โขน) งบประมาณ ๑๑๔,๑๙๐ บาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นสี่พันหนึ่งร้อยเก้าสิบบาทถ้วน)
		วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ (หมอซิด - ศาลายา) ๑ คน x เทียวละ ๒๐๐ บาท x ๒ เทียว = ๔๐๐ บาท วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา (หมอซิด - ศาลายา) ๓ คน x เทียวละ ๒๐๐ บาท x ๒ เทียว = ๑,๒๐๐ บาท วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช (สายใต้ใหม่ - ศาลายา) ๓ คน x เทียวละ ๑๕๐ บาท x ๒ เทียว = ๙๐๐ บาท วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง (สายใต้ใหม่ - ศาลายา) ๓ คน x เทียวละ ๑๕๐ บาท x ๒ เทียว = ๙๐๐ บาท วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด (หมอซิด - ศาลายา) ๒ คน x เทียวละ ๒๐๐ บาท x ๒ เทียว = ๘๐๐ บาท วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย (หมอซิด - ศาลายา) ๓ คน x เทียวละ ๒๐๐ บาท x ๒ เทียว = ๑,๒๐๐ บาท
๘. ค่าวัสดุอุปกรณ์	๓,๐๐๐	
รวม	๑๑๔,๑๙๐	หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นสี่พันหนึ่งร้อยเก้าสิบบาทถ้วน

หมายเหตุ

- รายการที่ ๓ - ๗ ดำเนินการโดยตัดโอนงบประมาณให้หน่วยงานในสังกัด
- ถัวจ่ายทุกรายการ

๙. ผลผลิต

ครูและอาจารย์ผู้สอนนาฏศิลป์ไทย (โขนลิง) ได้รับการทบทวนและถ่ายทอดทำรำเพลงหน้าพาทย์วาระดำเนิน คุณครูประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์-โขน)

๑๐. ผลลัพธ์

๑๐.๑ ทำรำเพลงหน้าพาทย์วาระดำเนินของคุณครูประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์-โขน) ได้รับการถ่ายทอดและปฏิบัติภายใต้กระบวนท่าและจารีตที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในหลักสูตรการเรียนการสอน

๑๐.๒ ครูและอาจารย์ผู้สอนนาฏศิลป์ไทย (โขนลิง) สามารถนำไปแสดง ถ่ายทอด และฝึกซ้อมในการเรียนการสอนตามหลักสูตร ให้ตรงตามต้นฉบับและจารีตการสดงโขนที่ถูกต้อง เหมาะสม

๑๑. ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มศิลปวัฒนธรรม สำนักงานอธิการบดี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

๑๒. หน่วยงานให้การสนับสนุน (ถ้ามี)

-

๑๓. การติดตามและประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	ผู้รับผิดชอบ
ผลผลิต (ปริมาณ) - จำนวนผู้เข้าร่วม - ความถูกต้องของกระบวนการทำรำ	- การนับรายชื่อตอบรับ/ลงทะเบียน - การสังเกตพฤติกรรม	- แบบตอบรับ/แบบลงทะเบียน - แบบสังเกตพฤติกรรม	ศวธ.
ผลผลิต (คุณภาพ) แบบสอบถามโครงการ	สอบถามการใช้งานของผู้รับบริการ	แบบสอบถาม	ศวธ.

๑๔. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๔.๑ ทำรำเพลงหน้าพาทย์วรนรดำเนิน คุณครูประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว ศิลปินแห่งชาติ สาขา ศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์-โขน) ได้รับการอนุรักษ์และสืบทอดโดยครูและอาจารย์ผู้สอนนาฏศิลป์ไทย (โขนลิง) ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

๒.๒ ครูและอาจารย์ผู้สอนนาฏศิลป์ไทย (โขนลิง) ได้รับการฝึกทบทวน ทำรำเพลงหน้าพาทย์วรนรดำเนิน คุณครูประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์-โขน) ในการเรียนการสอน ตามหลักสูตร ตรงตามต้นฉบับและจารีตการแสดงโขนที่ถูกต้อง เหมาะสม